تیئۆری و بۆچوونی (هونەر تەنها بۆ هونەر)، و بازرگانی بەسەر دیمۆکراسی و ئازادی لە دەربڕین!.. سابیر. م

لە کۆمەڵگای چینایەتیدا هیچ هێزێک و کۆمەڵەیەک و تاقمێک لە ئارادا نیە ، ئەگەر مەبەست و نیازێک و ئامانجێکی سەرەکیان لەم چالاکیەی خۆیاندا نەبێت .
خەباتی پڕۆلیتاریا و کۆمۆنیستەکان دژ بە سەرمایەدری ئامانجەکەی ڕووخاندنی دەسەڵاتداریەتی بۆرژوازی و هێنانە سەرکاری دەسەڵاتداریەتی شوورایی پڕۆلیتاریا یە واتە (دیکتاتۆریەتی پڕۆلیتاریا) .

با بزانین تیئۆری و باوەڕی (هونەر تەنها بۆ هونەر) ! لە لایەن چ هێزو کۆڕوکۆمەڵ و بەتایبەت لەلایەن چ توێژێکی کۆمەڵایەتیەوە پیادەکراوەو ئەکرێت ؟!
لە ڕاستیدا لە ناو مێدیا جیهانیەکاندا و تۆڕە کۆمەڵایەتیەکان و قوتابخانە هونەریەکان ، زۆرێک لە لایەنگرانی ئەم ڕەوت و تیئۆریە فیکریە ئەبینین و بەرچاومان ئەکەون .

ئەم ڕەوت و تاقمە فیکری و سیاسی و هونەریانە لە ژێر ناوی (ئازادی ڕادەربڕین) و (دیمۆکراتیەت لە قسەکردن و دەربڕینی بۆچوونەکاندا) ، خۆیان حەشارداوەو بازرگانی بەسەر ئەم ووشانەوە ئەکەن ، وە بەمەش دژایەتی مارکسیزم و ئامانجی سەرەکی پڕۆلیتاریا ئەکەن .

پێویستە بە کورتی باسێکی تیئۆری (هونەر تەنها بۆ هونەر) یان (هونەر بۆ هونەر) بکەین، تا بتوانین ڕۆشنگەری لە سەر بنەمای فەلسەفی و چینایەتی ئەم قوتابخانە فیکریە بدەین .

قوتابخانەی فیکری و باوەڕی (هونەر تەنها بۆ هونەر) هەروەها بە باوەڕی (برناسی) ئەناسرێتەوە ، سەرەتا و یەکێک لە کەسایەتیە یەکەمەکان (ڤیکتۆر هۆگۆ) بوو کە خودی ئەم زاراوەیەی بەکار هێنا لە ساڵی ١٨٢٩ لە یەکێک لە پلمیک و جەدەلەکانی لە گەڵ (ڤۆڵتێر) دا.

هەروەها لایەنگرانی ئەم قوتابخانەیە بریتی بوون لە ؛

- (لوکانت دی لیل) کە ئەتوانین بڵێین سەرقافڵەی ئەم باوەڕو قوتابخانە فیکریەیە.
- (شارل بۆدلێر)کە لە ساڵەکانی ١٨٦٧ ـ ١٨٢١ دا چالاکی خۆی نواندووە ، شارل بۆدلێر خوازیاری ئاژاوەگێڕی بوو لە سێکسدا و وەک کەسێکی (سادي) واتە ئەوانەی کە چێژ لە ئازاردانی خەڵکیتر ئەبینن .
- (تیۆڤیل گوتیە) کە لە ساڵەکانی ١٨١١ ـ ١٨٧٢ ، چالاکی خۆی نوواندووە .
- (مالا ڕامێ) ، لە ساڵەکانی ١٨٤٢ ـ ١٨٩٨ دا چالاک بووە .
- (ئۆسکار وایڵد) ، لە ساڵەکانی ١٨٥٤ ـ ١٩٠٠ ، دا ژیاوە.

ئەم باوەڕو قوتابخانە فیکریەی (هونەر تەنها لە پێناوی هونەردا) ، لە سەر بنەمای تێڕوانینە ئایدیالستیەکانی (ئیمانویل کانت) دامەزراوە ، کە باوەڕی وابوو کە هیچ شتێک لە دەرەوەی زیهن و هزری مرۆڤدا نیە ، وە ڕاستیەکان تەنها لە مێشکی مرۆڤدان و پەیوەندیان بە هیچ فاکتەرێکی دەرەکیەوە نیە.

فەلسەفەی جوانکاری کە ئەگەڕێتەوە بۆ قوتابخانەی فیکری (هونەر بۆ هونەرە) ! ئەوە ڕائەگەیەنێت کە هونەر هیچ پەیوەندیەکی بە کۆمەڵگاو بە تێکۆشانی ناو چینەکانەوە نیە و نابێت تێکەڵ بەم کێشمەکێشانە بکرێت ، تا جوانی خۆی لەدەست نەدات .

ئەم تێڕوانیە و قوتابخانە ئەدەبیە بە شێوەیەک لە شێوەکان کارکردی خۆی لە ناو زۆرێک لە توێژە کۆمەڵایەتیە ووردە بۆرژوازیەکان و بۆچوونە سیاسیەکانیان داناوە.

وە لە بوواری سیاسیدا هەمیشە باس لە ئازادی ڕادەربڕین ئەکەن یان باس لە دیموکراتیەت ئەکەن ، بەبێ ئەوەی کە سەرچاوەی کارکردی بەرژەوەندیە چینایەتیەکان دیاری بکەن .

پۆستمۆدێرنیزم و ئانارشیزم و ئەدەب و هونەری سەربەخۆ ، چەپی ناسیۆنالیستی و هەر هەموو ئەو فەلسەفە ووردە بۆرژوازیە لیبراڵە ئامۆزانەی کە ڕەخنە لە مارکسیزم ئەگرن هەمیشە پێداگری لەسەر ئازادی تاکی مرۆڤ و جودایی زانستی جوانناسی لە هەموو بەش و سێکتەرە فەلسەفی و ئابووری و کۆمەڵایەتیەکانی تری ژیان ئەکەن ،

هەروەها نەوەیەکی پاسیفیست لە ووردە بۆرژوازیە هونەرمەندەکان دروستکردووە ، کە دژایەتی خەباتی سیاسی پڕۆلیتاریاو ڕێکخراوبوونی ئەکات دژ بە سەرمایەداران و دەوڵەتەکانیان .
لە ڕووی تێڕوانینی سیاسیەوە هەموو ئەم ڕەوەندە ووردە بۆرژوازیانە ئەچنەوە سەر بیروبۆچوونە بۆرژوازیەکانی سۆسیال دیمۆکراتی لە جیهاندا کە بە گوێرەی ئەو زاراوە بە ناوبانگەی (ئیدوارد برنشتاین) کە ئەڵێت؛
" چالاکی بریتیە لە هەموو شتێک ، بەڵام ئامانج هیچ شتێک نیە " !

لە ناوچەی بە ناو ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست و بە تایبەت لە چوارچێوەیەکی جوغرافی وەک هەرێمی کوردستان ، گەشەی سەرمایەداری و هاتنە مەیدانی چینی کرێکار هەشتا لە سەرەتا زۆر لاوازیدایەو و بەم هۆیەشەوە ئەو ناوچەیە بە کاری دەستی و پیشەی پچووک و خاوەن کۆگاو بازاڕو دوکانە پچوکەکان بەشێکی گەورەو بەرچاوی ئەو کۆمەڵگایەی پێک هێناوە ، ئەوە بەجگە لە ژمارەیەکی تریش لە کارمەند و فەرمانبەری بەناو دەوڵەتی کە بەجۆرێک لە جۆرەکان وەک (البطالة المقنعة) واتە بێکاریەکی پەردەپۆشکراو و لایەنگران و موریدانی حیزبە قەومیەکان و دەست و پێوەندو تاقمچەکداریەکانیان ، بوونەتە بەشێکی تری بەرچاوی ئەم کۆمەڵگایە .

لە کۆمەڵگایەکی ئاوادابیروبۆچوونی ووردە بۆرژوازیانەو موحافەزەکارانە و سازشکارانەو ئەپەرتەنیستانە زۆر بەئاسانی وەک پەتایەکی کوشندە و قڕزەون بڵاو بوونەتەوەو ئەبێتەوە و پاسیفیستبوون و دژایەتی ڕێکخراوبوونی کرێکاران و دژایەتی مارکسیزم و سەفسەتەبازی و هەوڵدان بە بەسەربردنی کات و جوونەوەی باسەکان و دوورکەوتنەوەو خۆپاراستن لە کاری هەدەفمەندانەو ئامانجدار ، و پلمیک و جەدەل تەنها بە سەفسەتەبازی نەک لە پێناوی گەیشتن بە ئامانجەکی دیاریکراو، ئەمانە بوونەتە سیمای گشتی بەرچاوی ڕۆشنفکرانەکەی سەرلەشێواوی چینایەتی کە لە ژێر ناوی ئازادی ڕادەربڕین و دیمۆکراتیەت و هەوڵدان بۆ خۆسازاندن لەگەڵ هەموو بیروبۆچوونە جیاوازەکان ، …هتد ؛

هەموو ئەمانە سیمای بەرچاوی کۆمەڵگای کوردی و ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستین و لە تۆڕەکۆمەڵایەتی و مەدیا دەوڵەتی و حیزبی و نا حیزبی و ڕێکخراوەکانی کۆمەڵگای مەدەنی و کە لە چوارچێوەی نەزم وڕێسای دەسەڵاتداریەتی بۆرژوازی کوردی و عەرەبی و نەتەوەکانی تر کار ئەکەن .

سابیر. م
١٢ / ٩ / ٢٠٢٤

فیلمەکەی (ئارام حەسەن)! لە دوایین لاپەڕەی (بەپێشەوە)دا.. جەمال کەشش

ماوەیەکە فیلمی [The Goat life] (بزنە ژیان)، کە یەکێکە لە فیلمە سینەماییە گرنگەکان بوو لەسەر ژان و چەوسانەوەی کرێکارانی کۆچبەر لە سعودیە لە (نێتفلێکس) پەخشکرا و بەو هۆیەوە کۆیلایەتی و نائینسانی تر لە سەردەمی کۆیلایەتی، ژیانی ئەو چەند ملیۆن کرێکارە کۆچبەرەی لە وڵاتانی کەنداو هێنایەوە نێو جیدالاتی فکری و سیاسی و کۆمەڵایەتی. منیش کە ئەو سەردێڕەم لە ڕۆژنامەی (بەپێشەوە) بینی زۆر سەرنجی ڕاکێشام، بەتاسەوە خوێندمەوە، بەڵام چیم خوێندەوە:-

(تەواوی خەبات و بزوتنەوەی سەدان ساڵەی کورد، ئەوەندەی دوو سەعات و٥١ دەقیقەی لە فیلمی (حیاة الماعز) یان بزنە ژیان، کاریگەری و دەنگدانەوەی نەبوو لەسەر ئاستی جیهان، خەم لە قەرەی ئەو کارە سینەمایە زۆر باڵایە نادەم)، (بەڵام بڕوانن کارێکی هونەری هیندییەکان چ واتەوات و ژاوەژاوێکی ناوەتەوە لە جیهاندا)، (ئەمەی کورد … تەنیا یەک فلمی سینەمایی تۆکمەمان لەسەر خۆپیشاندانەکەی ٦ ئەیلولی ١٩٣٠ دەرهێنابا ئیدی پێویستمان بە ڕیفراندەمیش نەدەبوو…)، (ئەمەش لە باشوری کوردستان تازە بەتازە زوڕنای ٣١ئاب و دەهۆڵەی ١٦ ئۆکتۆبەر و نوزەنوزی نەبونی موچە و ئاو و کارەبامانە). بە (پێشەوە)، دوالاپەڕەی لە ژمارە (١٧٤)ی (١-٩-٢٠٢٤).

ئارام حەسەن، بەئینسافانە و لەپشت کێوی لاشە و خوێنی ئەو کرێکارانەوە دەیەوێت ئیستیغلالی ناوبانگی ئەم فیلمە بۆ نابودترین بۆچوونی ناسیۆنالیستی بکات. بە یەک وشەش نە لەسەر فیلمەکە و نە لەسەر کرێکارانی کۆچبەر و نە لەسەر بابەتی فیلمەکە نەینووسیوە. کۆمەڵێک ئیهانەی بەخەڵکی ناڕازیی و خۆپیشاندەری کوردستانی عێراق

کردووە و داواکان و خەباتیانی وەک "نوزەنوز" چواندووە. ئەم فیلمە تراژیدیای ژیانی کرێکارانی کۆچبەر لە کوردستانیشی هێنایەوە بەر سەرنج بەتایبەت پاش ئەوەی بەرنامەیەکی تەلەفزیۆنی (کەناڵی هیوا)ی لەلایەن هاوڕێ (شەماڵ عەلی)یەوە لەسەرئەنجامدرا. لە ڕاستیدا ئامانجی (ئارام) لە شاردنەوەی ناوەڕۆکی فیلمەکەوسەرکوتی مەعنەوی ناڕەزایەتییەکان،خزمەت بەڕیفراندۆمەکەی بەرزانی دەکات ولە نوسینەکەشدا هەر بەهەمان زمان وچەمک وواتا بەکارهێنراوە. دەیەوێت بەدەرهێنانی فلمەک لەسەر ئەم بابەتە جیهان بهەژێنێت. بەڵام ئەمە کارەساتەکەیە وئەمە ڕاوێژکارو ڕەخنەگرەکەیە،کە ئیدی ئەبێت ڕەشن بێت بە هونەری سینەمایی کوردیی ناتوانێت دونیا وەک چۆن هەیە ببینێت، بە ناتوانێت لەنزیکەوە بەقووڵی بچێتە نێو ئازاری خەڵک وئاواتی لەمێژینەیانەوە.

بۆ ئەم "واتەوات"ە لە ڕۆژنامەی (بە پێشەوە)دا بڵاوکراوەتەوە؟!
بەڕێز سەرنوسەر،ڕاوێژکاری سەرنوسەرو هاوکاری سەرنوسەر، ئایە هیچ کامیان ئەم وتارەیان نەخوێندەوە؟
بەڕێزان ئامادەکارانی گۆشەی ئەدەب و هونەر، ئاگایان لەم فلمە هیندیە (نوکتەکە نا-فلمی ژیانە بزن) و ئەم نوسینەی (ئارام) نییە؟
بابەتەکەش هیچ پەیوەندی بەئازادی نوسین و لێکدانەوەی جیاوازەوە نییە. بابەتەکە هیچ لێکدانەوەیەکی لەسەر فیلم و سیناریۆ و دەرهێنان نەکردووە. ئارام حەسەن، ژەهری لە شوشەی هەنگویندا پێشکەش کردووە.

ڕێگای پۆپۆلیستی بە نێو کۆمەڵانی کرێکاران و ئازادیخوازانتان نابات. وەک دەبینین بە کوێی هێنان!
پێشتر لەڕێگای چەند هاوڕێیەکمەوە، لەسەر چەند بابەتێک سەرنجم بەیان ناردووە، بەڵام پێدەچێت، خودی ڕۆژنامەی (بەپێشەوە) ئیدی زۆر دوورکەوتبێتەوە و پێویست بەوە هەبێت، چوپەکەی بە هەڵەدەین ئیدی ئازادە خۆی پێدەگرێتەوە یان نا؟!

جەمال کۆشش/ سەرەتای مانگی ٩-٢٠٢٤

ئەو هەڵبژاردنەی هەموو لایەنەکان دۆڕاو دەبن!..

عوسمانی حاجی مارف

هەرچەندە ڕۆژی بیستی مانگی تشرینی یەکەمی داهاتوو وەک وادەی ئەنجامدانی هەڵبژاردن دیاری کراوە بۆ هەڵبژاردن لە کوردستان، بەڵام جارێکیتر گومان هەیە لە ئەنجامدانی ئەم هەڵبژاردنە لەکاتی خۆیدا، لەبەر ڕۆشنایی دۆخی چەقبەستووی سیاسی و ئەو قەیرانە سیاسییەی حزبە دەسەڵاتدارەکان و دەسەڵاتدارانی بنەماڵە دەرگیری بون، لەبەرامبەر بارگرژی دۆخی سیاسی کوردستان و عێراق لە لایەک و هەوڵەکانی حکومەتی عێراق بۆ کەمکردنەوەو شکاندنی شکۆی حکومەتی هەرێم لەلایەکی ترەوە. لە هەمانکاتدا کێشەی دواکەوتنی موچەو دابەزینی ئاستی گوزەرانی خەڵکی کاریگەری لەسەر چۆنیەتی ئەنجامدان و بەڕێوەبردنی هەڵبژاردنەکان دەبێت.

لەلایەکی دیکەوە پارتی و یەکێتی خەرجییەکی زۆر لە بانگەشەی پێشوەختەی ڕاگەیاندن دەکەن، بەمەبەستی ڕاکێشانی دەنگدەران، بەبێئەوەی ڕەچاوی بارودۆخی گوزەرانی خەڵک و داواکارییەکانی خەڵکی ناڕازی و تووڕە لە دەسەڵاتیەکەیان بکەن. لەهەمانکاتدا ڕۆشناییەک لەسەر ئایندەی ئەم هەڵبژاردنە بۆ ئایندەی دەسەڵاتیان زیاتر بە نەرێنی پێشبینی دەکرێت، هەروەها لە بەردەم گەمەیەکی سیاسی دژواردا لایەنەکان بەگشتی لاسەنگ وەستاون.

لەگەڵ نزیکبوونەوەی وادەی هەڵبژاردن، دیمەنی سیاسی و میدیایی زیاتر گەرم دەبێت، کە زیاتر لایەنەکان بەتایبەتی پارتی و یەکێتی زیاتر جەخت لەسەر ڕیسواکردنی یەکتر دەکەن، بەگێڕانەوەی ئەو تاوانەی لەبەرامبەر خەڵکی کوردستان و لەبەرامبەر یەکتردا پێیهەستاون، واتە بەجیا لە ڕۆڵی حکومەتی عێراق لە هێرشکردنەسەر حکومەتی هەرێم و سنوردارکردنی دەسەڵاتەکانی، لەهەمانکاتدا پارتی و یەکێتی بە خۆشیان لە ڕاگەیاندنەکانیانەوە بەهیچ جۆرێك درێغی ناکەن لەسەر ئەوەی چۆن ئابڕووی یەکتر بکەنە ئامڕازی یەکتر شکاندن. ئەمجۆرە لە بانگەشە، دۆخی جەنگ نیشان ئەدات تا ئەوەی بانگەشەی هەڵبژاردن بێت.

هاوکات پێشبینی ئەوە دەکرێت کە ئاستی تووڕەیی و ناڕەزاییەتی بەجۆرێک دەنگدانەوەی هەیە، کە ڕێژەیەکی زۆر بەرزی هاوڵاتیان بایکۆتی ئەو هەڵبژاردنانە بکەن، کە لە مێژووی هەڵبژاردنەکانی

کوردستاندا بەوەنە دەبێت، ئەمەش خەجاڵەتی و شەرمەزاریەکی بەرچاو بۆ لایەنەکانی بەشدار لەم هەڵبژاردنە دروست دەکات.
نزیکەی دوو مانگ بەر لە وادەی هەڵبژاردن، پەیدانی مووچەی فەرمانبەران دواکەوتوە، کارەبا باش نەبوە، قەیرانی کەمی ئاو توندتر بۆتەوە، پڕۆژەی خزمەتگوزاریەکان وەستاون، هیچ چاکسازیەکیش لە ئارادا نیە، حکومەتی ئایندەی هەرێم جگە لە کەنوشبردن بۆ بەغداد، ڕێگایەکی تری نەماوەو بەتوانایی و زەلیلی خۆی بە ئاشکرا نیشان ئەدات، واتە شتێک نەماوە کە دەسەڵاتی بزوتنەوەی کوردایەتی گەر بە ساختەو درۆش بێت، پەیمانێک بە هاوڵاتیانی کوردستان بدات کە لە ئاستی جەبەجێکردنی حکومەتەکەیدا بێت. ئەمانە ئاماژەن بەئەوەی ئەو هەڵبژاردنەی کە چوار جار دواخراوەو ئەنجام نەدراوە، دیسانەوە ئەگەری ئەوە هەیە کە لەو کاتەدا کە دیارکراوە، ئەنجام نەدرێ! بە پێچەوانەی هەڵبژاردنەکانی پێشووەوە هیچ ئاماژەیەک نییە کە هەڵبژاردنەکان لەکاتی خۆیدا ئەتوانرێت ئەنجام بدرێت، بەڵام لەبەر ئەوەی کە هێزی میلیشیان و ناتوانرێت بە هەڵبژاردن ئاڵوگۆر بەدەسەڵاتەکەیان بکرێت، بە تێپەڕاندنی ئەو دۆخەی ئێستا دەرگیری بون، بە ئەگەری رازاندنەوەی سیناریۆی تر و ڕێکەوتن لە نێوان خۆیاندا ئەم هەڵبژاردنەش ئەنجام ئەدەن بە سەلامەتی لێی دەردەچن.
ئەوەی شایانی باسە هیچ بەربەستەکی ئەمنی نییە کە ڕێگری لە هەڵبژاردنەکان بکات، بەڵکو بابەتەکە تەنها پەیوەستە بەڕادەی حەماسەتی بارزانی و تاڵەبانیەوە، وەک دوو لایەنی سەرەکی کە ئایا دەیانەوێت ئەم هەڵبژاردنە ئەنجام بدەن یان نا؟ بەتایبەتی کە دۆخەکە بە هەردوو لایان زۆر هەستیارە و بۆیان ڕۆشن یە کە چۆن لەم گێژاوە بەسەلامەتی بێنە دەرەوە.
ئەوەی جێگای سەرنجە لەگەڵ ئەو دۆخە دژوارو ناڵەبارە و ئەو قەیرانە سیاسیەی کە هەردوو بنەماڵە لە زۆنی زەردو زۆنی سەوزدا تێیکەوتون، ئەمجارە لە شێوازی پڕوپاگەندەیاندا هەر لایەنەکیان لە پارتی و یەکێتی وەها ڕادەگەیەنن کە سەرکەوتنی ئەمجارە بەوشێوەیە دەبڕێتەوە کە پێکهێنانی حکومەت یەکلایەنە بە لایەنەکیان دەبێت، واتە دوای سی ساڵ زیاتر لەدەسەڵاتی میلیشیایان لە دوو زۆنی جیاوازدا، بەدوای ئەم هەڵبژاردنە کۆتایی بەجۆری حکومەتەکانی پێشوو، لەنمونەی حکومەتی بنکە فراوان و حکومەتی تەوافقی و بەشبەشێنە… دێت! ئەم حکومەتەی دوای ئەم هەڵبژاردنە بە قەولی هەر لایەنەکیان یا بە بنەماڵەی بارزانی دەبێت یان بە بنەماڵەی تاڵەبانی دەبێت، ئەمەش ئەو دروشمە ناواقعیەیە کە نەک دوای ئەم هەڵبژاردنە، بەڵکو دۆخی سیاسی ناوچەکەو عێراق و کوردستان هیچکاتێک لەم دەوران و هەلومەرجەدا ئەو هەلە بە هیچ لایەنەکیان

ناڕەخسێنێ کە بتوانن خەونی حکومەتی یەکلایەنە دامەزرێنن، بەڵکو
هەمان دەسەڵاتی میلیشیایی لە دەورا نێکی لاوازتر و ملکەچی بۆ
حکومەتی عێراق درێژە بەدەسەڵاتیان لە هەردوو زۆنەکەدا ئەدەنەوە.
ئەمەش بەشێکە لە دۆڕاندنی هەردوولایان لەم هەڵبژاردنەدا!.

هەڵبەتە کاتێک دەبینین حکومەت بەشێوەیەکی سەرەکی لەلایەن بنەماڵەی
بارزانیەوە کۆنتڕۆڵکراوەو دەکرێت، لەو بارەیەوە بنەیەکی بەهێزیان
داکوتیوە، بەڵام لەم دۆخەدا ئەو هێرشانەی لەزۆر لایەنەوە دەکرێتە
سەریان جۆرێک لە ملکەچی بەسەریاندا سەپێنراوە، بنەماڵەی تاڵەبانی
بە هەموو شێوەیەک و پلانێک بێت، بەهەر بەهایەکی نامۆراڵیش بێت لە
هەوڵی ئەوەدان ئەو هاوکێشەیە بگۆڕن. ئەم هەوڵەی یەکێتی لەپەیوەند
بەو پێشهاتانەی لە ڕێڕەوی ئاڵوگۆڕی دۆخی ناوچەکەدایە، نەفی ئەوە
ناکاتەوە کە دۆخەکە ئیمتیازاتێکی زیاتر لەجاران بکاتە دەستکەوتێک
بۆ تاڵەبانی، بەڵام کێشە حزبی و ناوخۆییەکانی هێزەکەیان ئەو هەلە
کەمتر دەکاتەوە. بەمانایەک لە هەرحاڵەتێکدا یەکێتی هەر
دەستکەوتێکی ه□ بێت، ناتوانێت بەو شێوازەی وەها بانگەشە دەکات،
وەک براوەی پێکهنانی حکومەت براوەی یەکەم بێت، ئەمەش دۆڕانی
یەکێتیە لەم هەڵبژاردنەدا.

بەهەمانشێوە بنەماڵەی بارزانی لەگەڵ گێچەڵی حکومەتی عێراق و
پلانەکانی یەکێتی بەجۆرێك دەرگیرە کە ناتوانێ گەرەنتی ئەوە نیشان
بدات گەر هەڵبژاردنەکان ئەنجام بدرێت، بەرەوڕوی چ دەردیسەریەک
دەبێتەوە، بەم مانایە پارتیش دۆڕاو دەبێت.

ئەو لایەنانەش کە بەشدارن لەم دەسەڵاتەدا یان دەیانەوێت بەشداربن،
لەم ه□ل□ومەرجەی بوونی بارگرژی لە هەڵبژاردنەکاندا، خەونی
ئومیدێکیان لا گەڵاڵەبووە، وەها چاوەڕوان دەکەن ئەم هەڵبژاردنە
شکستی گەورەی دەسەڵاتی هەردوو بنەماڵەو حزبەکانیان بێت. لەم
بۆشاییەدا ئەگەری دەستکەوتێکی زیاتری کورسی پەرلەمان بەدەست
بهّێنن، بەشێوەیەکی سەیروسەمەرەتر "نەوەی نوێ" بانگەشەی ئەوە
دەکات کە ئەم هەڵبژاردنە مایەی گەورەترین سەرکەوتنە بۆیان و
دەبنە هێزی یەکەم و دەسەڵات دەگرن!

لەمبارەیەوە پێموانیە ئەم بانگەشەیەی نەوەی نوێ لەو ئاراستەیەوە
بێت کە خۆشخەیاڵن بەو دۆخەو مانای باڵادەستی هێزی میلیشیا حاڵی
نەبون، بەڵکو جۆرێکە لە فێڵی بانگەشەی هەڵبژاردن، چونکە ئاشکرایە
کە ناتوانن هیچ ئومێدێکی عەمەلی و واقعی ببەخشن بە دانیشتوانی
کوردستان تا نیشانی بدەن کە ئەتوانن داخوازی و پێداویستیەکانیان
دابین بکەن، لەهەمانکاتدا ئەو هێزە نین کە هاوسەنگی هاوکێشەکان
لەنێوان هەرێم و بەغدادو دەوڵەتانی ناوچەکەو جیهان ڕێکخەن و
ڕاگرن، جگە لە بەنزین فرۆشتن بەهەرزان و ئاودا بەشکردن بەسەر

ماڵاندا، کارێکی تریان پێناکرێت، ئەهلی حکومەت بەڕێوەبردن نین!
بەڵام ئەم دۆخە دژوارە و ئەو قەیرانە سیاسیانەی هەردوو بنەماڵە دەرگیری بون، بۆشاییەکی بۆ نەوەی نوێ و هەندێ لایەنی تر دروست کردووە، گەر هەڵبژاردن ئەنجامدرا، بەڵکو بەم ڕێگەیە دەستکەوتێکی زیاتر لە کورسی پەرلەمانیان پێ ببەخشرێ. ئەوەی شایانی باسە هیچ یەک لەو لایەنانەی دەیانەوێت بەشداری لەم پەرلەمانەدا بکەن، هیچکات لایەنی یەکلاییکەرەوە نەبون و نابن کە پەکی ئەنجامدانی پەرلەمان بخەن.
کاتێک پارتی ڕایگەیاند بایکۆتی هەڵبژاردن دەکات گەورەترین قەیرانی لەسەر پڕۆسەی هەڵبژاردن پێکهێنا، هەڵبەتە بەهەمانشێوە یەکێتیش لەمبارەیەوە ئەتوانێ قەیرانێکی لەو چەشنە دروست بکات، بەڵام لەناو ئەم هاوکێشەیەدا تەواوی لایەنەکانی ترو بەتایبەتی ئەوەی کە بیەوێ بایکۆتی هەڵبژاردن بکات، بە تایبەتی لایەنێکی وەک "نەوەی نوێ" هیچ لە هاوکێشەکە ناگۆڕێت و ناتوانێ هیچ قەیرانێک دروست کات، واتا ئەوەی لەباری نفوزی کۆمەڵایەتی و لەنێو گەمەی سیاسی لەم هەڵبژاردنەدا، کە هیچ کێشوقەبارەیەکی نیە، بەکارهێنانی هەنگاوی بایکۆت لە بانگەشەی هەڵبژاردندا بەدەستی بەتاڵ دێتە دەرەوە.
هەڵبەتە بەبێ هیچ لێکدانەوەیەک، ئەوەی زۆر سادەیە پێگەی لاوازی گۆڕانە کە ناتوانێ خاوەنی هیچ جۆرە گەمەیەکی سیاسی بیت و هیچ ڕۆڵێکی بەرچاوی هەبێت، ئایندەیەکی زۆر نەرێنی هەیە.
بەهەمانشێوە لایەنە ئیسلامیەکان، نەک نەیانتوانیوە قەیران و شکستەکانیان لە هەڵبژاردنەکانی پێشوو ڕاستکەنەوە، بەڵکو زیاتر چونەتە دواوەو پاشەکشەیان کردوە، چونکە نەیانزانی و نەیانتوانی لەناو شەپۆلی دەریای ناسیۆنالستیدا مەلە بکەن، بۆیە ئەمجارەش ل□ بەردەم پاشەکشەیەکی تردا بەرەو ڕوو دەبنەوە. هەڵبەتە ئاشکرایە لەم نێوەدا لایەنێکی وەک بەرەی گەلیش کە لاهور رابەرایەتی دەکات، هیچ جۆرە شانسێک یاوەری نابێت.
ئەم هەڵبژاردنە و تەواوی هەڵبژاردنەکانی پێشوی کوردستان، بەشێکە لەو گەمە سیاسیانەی بنەماڵەی بارزانی و بنەماڵەی تاڵەبانی وەک مانۆڕۆ گەمەیەکی سیاسی بۆ گۆڕانی ئاستی هاوسەنگیان لەبەرامبەر یەکتردا کاریان لەسەرکردوە، تا لە هاوکێشەی سیاسیدا نفوزی خۆیان لەبەرامبەر یەکتردا تاقی کەنەوە، تا ئەم ئەزمونە و ئەم گەمە سیاسیە بەمشێوەیە لە هەرێمدا بەڕێوە بچێت و دەسەڵاتی میلیشیایی زۆنی زەردو زۆنی سەوز چارەنوسی هەرێم دیاریبکات، هەڵبژاردن هەر کارتۆنی دەمێنێتەوەو پەرلەمان ئەو جێگایە دەبێت کە کورسیەکانی تەنها شوێنی موچەخۆرانی پلە بەرز دەبێت!

پەرەمێز. پشکۆ ناکام

[لە ئیسلاما کەسێک لەبەر نەبوونی و بە ناچاری
دزی□ک بکا ئەچێتە جەهەننەمەوە ، بەڵام
ئیسلامییەکی دز و گەندەڵ و قۆڵبڕ وەک زۆربەیان
لەبەر ئەوەی حەجی کردوە ئەچێتە بەهەشت….
د . نوال السعداوی]

،،،،،،،،،،،،،،،،،،،،،

….لە ئیسلاما جگە لە “فرە ژن”ی ڕێگە بە هیچ فرەییەکی تر نادرێ و حەرامە و موسڵمانەکان وەک فەریزەیەک ئەبێ دژی بن و بە لایا نەچن ، بۆ نموونە ؛ فرە بۆچوون.. فرە ئایینی.. فرە کولتووری.. فرە شارستانی کە نەک نابه بەڵکو هەر نابه !! فرە فەرهەنگی لە هەر هەموویان ح□□□□ چونکە پێغەمەری ئیسلام خۆی ئەم داهێنانەی کردوە و خودی خۆی لە فرە فرەتر ژنی هەبوە..!! کەواته بۆ پەیڕەوەکانیشی هەنگوینێکی بێ غەل و غەشە.. کە فرەژنی خۆی جگە لە مەفهومە سێکسێکەی هیچ تەعبیرێکی تری نیە لە پاڵ وێران کردنی کۆمەڵگا و زیاتر بە شەریعەت کردنی بە سووک سەیرکرنی ئافرەت نەبێ، هەر بۆیە ڕق و دژایەتی بەرامبەر بە عیلمانیەت لای ئیسلام بە پلەی یەکەمە چونکە عیلمانیەت شەرحێکی زانستی و سایکۆلۆجی و سیکسۆلۆجی و سۆسیۆلۆجی[کە هەر چواریان لای ئیسلام گوێز ژماردنە] هەیە بە تایبەتی لە ڕووی نا ئینسانیەتی فرە ژنی و کاریگەرە کارەسات هێنەرەکانی لە ناو کۆمەڵگایا ، مەلا و فەقێ و مێزەر بەسەرەکان ئەوەنە لە عیلمانیەت ئەترسن کە بۆ ئەوەی خەڵک لە زیانە کۆمەڵایەتی و ئایندەیی و ئەخلاقی فرەژنی ت□ن□□گا وەعز تا حەدی فتوا ئەیەن کە کەس گوێ لە عیلمانییەکان نەگرێ چونکە لە خوا و پێغەمەر و ئیسلام دووریان ئەخاتەوە و عاقیبەتەکەی بێ شک و شوبهە مەقەڵی و تەنوورەکانی جه□ننەمە…

تا ئێستا هیچ مەلایەکمان نەدیوە و قەتیش نایبینین پێداگری لە کردنەوەی چوار مەکتەب یان چوار خەستەخانە بکا بەڵام ئامادەیە بۆ بەرگری کردن لە فەریزەی هێنانی چوار ژن لە یەک کاتا چوار مانگ قسە بکا و چوار جاریش قوڕگی بنووسێ بێ ئەوەی تەنیا یەک پاساوی ئەخلاقی و کۆمەڵایەیی هەبێ جگە لەوەی تاکە سوودی فرە ژنی بەستراوەتەوە بە ” ناوگەڵ” و هیچی تر، گەر بووترێ ئەی بۆ ژن مافی

“فرە پیاوی” نەبە ؟ جاران ئیسلامییەکان ئەیان ووت :کە منالە کەوتە بەینەوە مەعلەم نیە کە باوکەتی ، بەڵام ئەستا عیلم و “طب” ئەو پاساوەشی نەهێشتەتەوە کە بە ئاسانی و پشکنینی تایبەت ئەزانرێت کە باوکەکەیە..ئەمەش بەو مانایە نایەت کە بە فرەپیاوی بەرامبەر فرە ژنی بوەستینەوە بەڵکو هەر خۆی ” فرە” ەکە نا ئینسانی و دژی هەموو بەهاکانی وەک ئینسان و بەهای سەربەخۆیی ئینسان و نەبوون بە سینیەک پاقلاوەی حازرکراو بۆ کاکی مەلا و غەیرە مەلا و وەک جاریە کۆیلەکانی جاران مامەڵەی بە کەسایەتی و لەش و پێگە و مافی لە یەکسانیا بەرامبەر بە پیاو و کە ئەمڕۆین پیاو مەبەستمان پیاوە بە مەفهومە ئەخلاق “مورالە” و فەلسەفەکەیەتی نەک پیاو لە دوور بینی ئیسلامەوە چونکە عەدەسەی دووربینەکە هەر ئەچێتەوە سەر “ناوگەڵ” ئەوەش بۆ کەڵگا لە بۆمبی ئەتۆمی خەتەر و پڕ کارەسات ترە........!

هەر بۆیە سەیر نەبە کە تێڕوانینی ئایین لەسەر سەکس و خێزان بە شێوەیەکە لە ئاستیا تووشی واق ووڕمانن ئەبین بەوەی کە خوێن بەرامبەر بە سێکسە !!..کاتێ کە قورئان و حەدیس و شەرع و مەکتەبە جیاوازەکانی ئیسلام ” ئیخوان ، داعش ، سەلەفی ، قاعیدە ” ڕێگا ئەیا بە کوشتنی کافر یان مونافیقەک کە پاداشتەکەی سێکسی بێ قەید و شەرتە لەگەڵ حۆرەکانی بەهەشتا بۆ بە ئەوەی ترسی موحاسەبەی قیامەتی هەبە ، کە ئیسلام بەوە وەسفی ئەکا کە: ئەو کەسەی مولحیدەک ئەکوژێ دەستی سەوز ئەبێ !! کە لە ڕاستیا ئیسلام ئەبێ بەڵێ دەستی سوور ئەبێ چونکە خوێن سوورە و سەوز نیە مەگەر ڕەنگی ئاڵاکەی قوڕەیشیەکان کە لە ژێریا خەڵکیان پێ ئەنفال کردوە..

لەوانەیە بەهانەی ئیسلام بە چوار ژنیی ئەوەبە کە حەماواتی ناوگەڵەی موسەمان ئەوەنە گەرمە چوار پەرەمەزی حەمام دائەگیرسێنە…

خەباتی سیاسی چینایەتی سەربەخۆی کرێکاران، وەڵامە بە بارودۆخی قەیرانگرتووی هەرێمی

کوردستان

ڕێکخراوی بەدیلی کۆمۆنیستی لە عێراق

لەگەڵ توندوتیژبوونەوەی قەیرانی کۆمەڵایەتی لە عێراقدا، بەهۆی پەرەسەندنی قەیرانی ئابووری و سیاسی و ئایدیۆلۆژی سیستمی سەرمایەداری و ڕژێمە سیاسییەکەی، بوڵکانی ناڕەزایەتی جەماوەری کرێکار و زەحمەتکێشی بەتەنگهاتووی دەستی هەژاری و بێکاری و بێ خزمەتگوزاری، تا دێت زیاتر دەبێت. شێوازی جۆراوجۆری خەباتی کریکاران و کارمەندان و گەنجان و ژنان کە ڕۆژانە لە ئارادایە لە سەرجەم عیراقدا ڕەنگدانەوەی ئەم قەیرانەن.
ئەم هەلومەرجە گشتییە لە فۆڕم و ئاوهەوایەکی سەختتردا بەرجەستە بۆتەوە لە هەرێمی کوردستاندا و بەشیوەیەکە کە ژیانی زۆربەی دانیشتوانی بەپلەیەکی ترسناک دەرگیری نائاسودەیی ئابووری و نائەمنی کردووە.
دەسەڵاتی بورژوا ناسیۆنالیستی کورد بە خۆی و دوو ئیدارەیی گەندەڵ و چەتەگەرییەوە، و بە دەسەڵاتی تاک حزبی هەردوو حزبی میلیشیای سەرکوتگەرییەوە، کە لەمێژە بەزەبری چەک و هیزی میلیشیا خۆیان هێشتوەتەوە، بۆتە مۆتەکەیەک بەسەر سنگی دانیشتوانی ئەم هەرێمەوە. ڕژێمی بورژوا ناسیونالیست لە هەرێم نەک هەر کرێکاران و کارمەندان و مامۆستایان و خانەنشینان بێمووچە دەکات و خزمەتگوزارییە گشتییەکان تا دێت لەبەین دەبات، و ئازادییە سیاسی و مەدەنییەکان و مافی تاکەکان و ژنان زیاتر قۆرغ دەکات، بەڵکو بەردەوام هێزەکانی ئیسلامی سیاسی و کۆنەپەرستی برەو پێدەدات.
سەرباری هەموو ئەمانە گەندەڵی بە ئاستێک پەرەپێداوە کە خەڵک و بژێویانی بە هیلاک بردووە، و خودی بەردەوامبوونی دەسەڵات بۆتە مایەی هەژاری و هەرچی زیاتری بێکارییەکی لە ڕادەبەدەر لەناو گەنجانی کچ و کوڕی ئەم هەرێمەدا. سەرجەم ئەم ڕەوندانە کۆمەڵگەیان دەرگیری چارەنوسیکی نادیار و ترسناک کردووە.
لە گیژاوی ئەم بنبەستە سیاسی و ئابوری و ئیداری و ئایدیولۆژییەی حزبەکانی دەسەڵات لە هەرێمی کوردستان و لەناو بارودۆخی داپچرانیان لە جەماوەر و ڕیسوابوونیان، بەجارێ بوونەتە ئامڕازی ئەنجامدانی بەرژەوەندی سیاسی و ئابوری و ئەمنی و سەربازی ئیمپریالیزمی ئەمریکا و زلهیزە ناوچەییەکان، بەتایبەت ڕژێمی ئیسلامی ئیران و ڕژێمی تورکیای ئوردگان، و بوونەتە ناوەندێک بۆ گواستنەوەی کێشمەکێشە جیۆپۆلیتیکسەکانیان بۆ ناو پانتایی هەرێم.

سوپای تورکیا بۆ چەند مانگێکە و لە هێرشێکی نوێیدا بە دەیان کیلۆمەتر هاتۆتە ناو سنووری هەرێم لە دەڤەری بادینانەوە و ملهوری سەربازی و تاوانکاری دەکات و حزبی دەسەڵاتداری ئەو دەڤەرش کە (پارتی دیموکراتی کوردستان)ە بێدەنگ و بێکردەوەیە لەبەرامبەریدا، هەروەها لەمێژە تۆڕە سیخوری□□کانی تورکیا تەراتێنیانە لە هەرێمدا و هەر ڕۆژە هێزەکانی تاوانێکی تیرۆریستی دەوڵەتی لەڕیگەی درۆنەکانیەوە ئەنجام دەدەن لەناو شەقام و گەرەکەکانی شارەکاندا بە تایبەت لەم دواییانەدا لە پاریزگای سلێمانی.

ڕژێمی ئیرانیش بەردەوام سیاسەت و پلانەکانی بەوهاوکاری حکومەتی هەرێم و هەردوو حزبەکەی، بەتایبەت (یەکێتی نیشتمانی کوردستان) پیادە دەکات، و تۆڕە سیخوریەکانی تا بێت فراوانتر دەکات، و هەرکات ویستبێتی ڕاستەوخۆ، یا لەڕیگەی میلیشیاکانیەوە لەعێراق، بە موشەک و درۆن بۆمبارانی ناوچەکانی هەرێمی کردووە، و بەردەوامە لە تیڕوری ئۆپۆزسیۆنی سیاسی خۆی. نەک هەر ئەمەش، تەنانەت بەهاوکاری حزبەکانی دەسەڵات کەسانی ئۆپۆزسیۆنی خۆی، کە نیشتەجێی هەرێمن، بە گیراوی وەردەگرێتەوە و بەرەو پەتی سیدارە و زیندانیان دەبات.

بەم پێیە هەردوو حزبی دەسەڵات لە هەرێم زەلیلانە و بۆ مانەوەی چەپۆکیان بەسەر جەماوەری کوردستانەوە بوەنەتە ج□ب□جێکەری سیاسەت و ستراتیژ و نەخشە و پلانی هەردوو زلهیزی ناوچەیی کە حکومەتی ناوەندیش لە بەغدا هاوکاری ئەم دوو زلهێزەیە.

لەم بارودۆخەدایە کە لەچەند ڕۆژی ڕابردوودا هێزەکانی ئاسایشی (یەکێتی) هەستاون بە داخستنی مقەڕەکانی (ڕێکخراوی کوردستانی حزبی کۆمۆنیستی ئیران- کۆمەڵە)، لە (زڕگوێز) لە نزیکی شاری سلێمانی کە (کۆمەڵە) لەوێدا وەک هێزێکی ئۆپۆزسیۆنی سیاسی ڕژێمی ئیران بۆ پتر لە سێ دەیەیە نیشتەجێیە و چالاکی سیاسی دەکات. بەهەمان شیوە ئەمەش بەسەر دوو ڕێکخراوی تریشدا سەپینراوە کە ئەوانیش لەو دەوروبەرەدا نیشتەجێبوون.

ملهوری میلیشیایی و سەرکوت و وەلانی یاسا بۆتە نۆڕمی ڕۆژ لە هەردوو زۆنی ژێر دەسەڵاتی (یەکێتی) و (پارتی)دا، و تەنانەت ئەم شیوازە بۆ دەمکوتکردنی نەیارە ناوخۆییەکانی خۆیان، کە بەدریژایی تەمەنی بزوتنەوەی ناسیونالیستی کوردی بەکاریان هێناوە، لە ئیستاشدا وەک شێوازێکی سیستماتیک هەرچی بێشەرمانەتر بەکاری دەهێنن.

لە ڕۆژی (٥)ی ئەم مانگەدا هێزێکی کۆماندۆی سەر بەسەرۆکی (یەکێتی) (پافل جلال تاڵەبانی) هێرشی کردەسەر ناوەندی ڕۆشنبیری (چاودێر)، کە لەلایەن (مەلا بەختیار)ی ئەندامی پیشوی (مەکتەبی سیاسی یەکێتی)ەوە بەڕیوە دەبرێت، و دەستیان گرت بەسەر ئەم دەزگایەدا.

ڕەوەندی قەیرانێک کە سەرمایەداری لە عێراقدا پێیدا تێدەپەڕێت، و ئەم بارودۆخە کارەساتبارەی کە هەرێمی کوردستان تێیکەوتووە، لە بناغەدا قەیرانی قووڵبوونەوەی جیاوازی چینایەتی و جەمسەرگیری چینایەتی پرۆلیتاریا و سەرمایەیە لە ئاستی کۆمەڵگەدا کە بەزەقی بەرجەستە بووەتەوە و هەردەم لە پەرەسەندندایە. ئەم واقعیەتە چینایەتییە کە هەر ئیستا لە خەباتی ڕۆژانەی کرێکاراندا لە سەرجەم وڵاتدا و لە دڵی کۆمەڵگەدا نمایشی خۆی دەکات.
بەردەوام بوونی ڕژێمی سیاسی هەم لە کوردستان و هەم لە عێراق هەر ڕۆژە ئەم قەیرانە قوڵتر و دەردناکتر دەکاتەوە. قەیرانێکی سیاسی و بنبەستێکی ئابوری کە دەرگیری دەسەڵاتی هەرێمە دەرگیری ئەپۆزسیۆنی قەومی و بورژوازیشە، و (شاسوارەکان) و (لاهوریەکان) و (گۆڕانەکان) و (مەلا بەختیارەکان) خۆیان بەشێکی ئەم سیستەمەن و ناتوانن لە ڕواڵەتگەری و دەستخەڕۆکردنی جەماوەری زەحمەتکێش زیاتر شتێکیان هەبێ. دیارە ڕەوت و حزبە ئیسلامییەکان بەخۆیان تەجسمی کارەساتبارانەی ئەم جەمسەرگیریە چینایەتییەن و بەدیلی نیوفاشستین بۆ ئەم قەیرانە.
ڕێگەی دەرچوون لەم بارودۆخەی هەرێمی کوردستان یەکخستنی ڕیزەکانی خەباتە لەسەر بنەمای سیاست و تیۆری و ڕێکخراوی سەربەخۆی چینایەتی کرێکاران و ژنان و لاوانی ئازادیخواز، و گرتنەبەر و پیادەکردنی بەدیلی کۆمۆنیستییە لەبەرامبەر سەرمایە و سەرمایەداری و ڕژێمە سیاسییەکەی و ئایدیۆلۆژیا قەومی و ئیسلامی و نیولیبرالەکانیدا.
هەروەها، گرتنەبەری ستراتیژی سیاسی خەباتی چینایەتی یەکگرتووی پرۆلیتاریای لەسەر ئاستی عێراق، و خەباتی ئینتیرناسیونالسیتی کرێکاران و ئازادیخوازنە لە تورکیا و ئیران و لە سەر ئاستی جیهان.
(ڕێکخراوی بەدیلی کۆمۆنیستی) بانگەوازی جەماوەری کوردستان دەکات کە بیدەنگ نەبن لەبەرامبەر فەزایەکی میلیتاریستی و سەرکوتگەر کە هیزەکانی (یەکێتی) و (پارتی) و زلهێزە ناوچەییەکان لە کوردستاند خوڵقاندوویانە، و بانگەوازی چینی کرێکار و زەحمەتکێشانی ئیران و تورکیا دەکات بۆ هاوخەباتی و فشاردانان لەسەر دەوڵەتەکانیان تا ناچاربکرێن بە دەستهەڵگرتن لە ملهوری سەربازی و کاری تیرۆریستی و سیخوری لە هەرێمی کوردستاندا. لە هەمان کاتیشدا بەتوندی سەرکۆنەی فشارەکان و ملهورییەکانی ئەم دواییەی هێزەکانی (یەکێتی) دەکات بە سەر بارەگاکانی (کۆمەڵە) و دەستبەسەراگرتنی ناوەندی (چاودێر).
١٠ ئەیلولی ٢٠٢٤

سـەمفۆنیای عەشقێکـی ناکـام.. ستار ئەحمەد

زامەکانی گەڵای عومرم
لەگوڵدانی مەزرای دڵما
بەسەر هێشووی بەهای ژینا
بارانی خوێن دەبارێنن
لەگەڵ چرکەساتی عەشقا
ساتێك دەبنە پەیامی مەرگ
بۆتاوێکیش مێژووی بوونت دەنووسنەوە
ئەو ساتانەی رێمان بۆ قوڵپەی کانیاوو
سەمفۆنیای رووبارەکان دەکردەوە
تۆ بۆ وەرینی پرچی گوڵ
هەڵواسینی بەژنی سێوو
کوژرانی چڵێك دەگریای
بۆ ناسینی کەناریەك
چەندین تەلبەندت دەشکان
ئێستا لەپاڵ خەرمانی ژانی حەسرەتا
بۆ بادەیەك خوێنی خۆت و
هەڵواسینی ترێی رازێك
پەنجەرەی خۆزگە ئەدوێنی
رووپۆشی باخچەیەکی بێوەژنو
تارای رەزێکی قەیرە هەڵئەدەیتەوە
نەلەگەڵ نسێی رەهابووندا
نە لەوێستگەی عیشقا دەژی
دەمێك دەبی بە جۆگەی خوێن
تاوێك وەك رەهێڵەی باران
بنارەکان دەشۆیتەوە
ئەستێرەیەك دەکەیتە نیگای رامانو
گەواڵەیەك دەکەیتە بەر
دوامدەکەوی وەکو نەگبەتی رۆژگارو
چوون تارمایی خەمو سێبەر

تۆ کسپەی ژانێکی تاڵو
کۆرپەی حەزێکی بێنەوای
هێلانەت پەیقی شرینو
ئاسمانت پەڕەی رەنگینە
شیعر نەبێ
لە هەناوی گڵا دەمری
لوتکەیەك نابێتە ماڵت
نیشتمانێك باوەشت بۆ ناکاتەوە
بەسەر هەر دڕکێکا دەڕۆیت
مینێك لەڕێت چێنراوە
باوەش لەهەر دارێك ئەدەیت
سێدارەیەك لەبەژنی جوانت ئاڵاوە
گەڵایەك مێژووت دەسڕێتەوە
چڵێك زامەکانت دائەگیرسێنێ
جگە لە سووتووی ئازارێك
بەروارێ جێناهێڵیتو
مێژوویەك بۆ تەم نانووسی
تۆ برینی عومری مەزرای
تۆ وڵاتی خاكو گوڵ بووی
لەگەڵا بەهارو ئەوینا
هەر زوو دزرای

ستار ئەحمەد

شێخ ڕەزاو مامۆستا جاسم.. نەوشیروان ئازاد

لەپان□□کدا …کوڕێکی لاو هاتەسەر تەختەکەو …،زۆربوێرانەئەوەی کەتا ئەوساتە من لەهیچ پیاوێکی ئاینی و مەلایەک نەم بینینی و نەم بیستبو …ئەم گەنجە خوێن گەرمە کەلاریە زۆربوێرانەووتی …بۆیەدڵێم بوێرانە…چونک□ بەدرێژای تەمەنی ئەدەبی وسیاسی و کۆمەڵایەتیم …ئەمەم تەنیا لەسیاسیەکان و لەشاعیرو ئەدیبەکانیش تەنیا مامۆستا

هەژار ئەم ڕاستییەی درکاندوە…
پێشتر و گەلێک جار گوێبیست وبینەری لێدوان و بانگەوازە دینییەکانی بەشێکی زۆری بانگخواز کوردو عەرەبەکان بوم …بەڵام ڕۆژێک بەبیرم دا نەهاتوە بەهیچ جۆرێک مەلایەک هەبێت لەپاڵ ئەرکە دینییەکەیدا بوێری ئەوەی هەبوبێت …ئەرکە نەتەوایەتییەکەی بدرکێنێ …بێگومان لەبەر لۆمەی هاوپیشەکانی نەک لەبەر ڕەخنەی ئاینی…بەهەرحاڵ لەباسەکەمان لانەدین من دوێنێ لەچەمچەماڵ لەکۆنفڕانسی شێخی شاعیران شێخ ڕەزای تاڵەبانی ئەم مامۆستا ئاینییەم جوانتر وجوانتر لەهەمو جوانییەکان ناسی چونکە کاتێک هاتەسەر ستەیج وباسی شێخ ڕەزای کرد لەڕوی ئاینییەوە هێند جوان باسی کرد پێم خۆش بو وتارەکەی تەواو نەکات و بچم دەستەکانی بگوشم دەست خۆشی لێ بکەم ..کاتێک وتی جنێو کلتورێکی هەمو نەتەوەیەکە..بۆیە جنێو لەشیعرەکانی شێخ ڕەزاش ئەگەرچی لەڕوی ئاینی دەچێتە بابێکی ترەوە بەڵام دواجار شێخیش کوڕەی ئەم کۆمەڵگایەوکەهەموومان ڕۆژانە جنێو دەدەین …چەندجوانە کەمامۆستایەکی ئاینی ئەم تێڕوانینی بێت بۆ شیعری ئەوشاعیرە مەزنە…
لەوەش جوانتر هەرئەم گەنجە کەلارییە…وتی:
ئەگەر لەودونیا …بەعەرەبی پرسیاریان لێکردم من بەکوردی وەڵام دەدەمەوە…ئەگەر لێم تێنەگەیشتن …دەڵێم : پەروەردگاری مەزن …ئەی بۆ بەکورد دروستت کردم ….ئەمەوەڵامە بۆ هەموو ئەوانەی کەدەڵێن کوردی زمانی جنەکەو دوژمنانی مرۆقایەتی و ئاینییەو لەودونیاش دەبێ بەزمانی پاراوی قورئان موسڵمانان وەڵامی خوای گەورە بدەنەوە…
ئەگەرچی مامۆستا هەژار دەڵێت:
بەکوردی دەژیم بەکوردی دەمرم
بەکوردی دەدەم وەڵامی قەبرم …

بەڵام ئەمەی مامۆستای گەرمیانی کەلەبەردەمی دەیان مامۆستای ئاینی وزانکۆ کەناڵی تەلەفزیۆنی و ڕادیوی ڕاگەیاندنەکاندا فەرموی …شتێک بو زۆر تازەو زۆرسەرنجی منی ڕاکێشا بۆیەلێرەوە من وەک کوردێک و دەروێشێکی ڕێگەی کوردایەتی کەبەداخەوە ئەمڕۆ لەکۆمەڵگادا کاڵ بۆتەوە دەستخۆشی لەبانگ خوازو مامۆستای ئاینی مامۆستا جاسم کەلاری دەکەم

11/9/224
سلێمانی
نەوشیروان ئازاد

نـــامەی نـــاڕەزایەتی، ببـــورن کوردانی رۆژهەڵاتو باکوور

ئێمە ئەم هاوولاتیانەی باشووری کوردستان کە لە خوارەوە ناومان هاتووە, راپەڕین و هەرێمی کوردستان بە بەرھەمی خەباتی خۆمان دەزانین, ئەو روداوە قێزەونانەی هەنووکە لە هەرێمی کوردستان لە بەرژەوەندی داگیر کەران دەگوزەرێت (داگیرکاری تورکیا, داخستنی ئۆردوگاکانی پێشمەرگەکانی رۆژهەلات و تەسلیمکردنەوەیان بە ئێران, سیخوڕی و تیرۆر لە رێگای درۆنەوە) شەرمەزار و رسوا دەکەین, لە هەمبەردا داوای لێبوردن لە کوردانی پارچەکانی کوردستان بە گشتی و کەسواری قوربانیان بە تایبەتی دەکەین.
وێڕای بێبەری خۆمان لەم کارە قێزەونانە و شەرمەزارکردنی داوای لێبوردنی خۆمان رادەگەیەنین, تکایە ئەو کارە شەرمەزاریانە بەکاری هەموو هاوولاتیانی باشوور مەزانن.

تەنها ناوی ئەوانە دەنووسرێت ناوی راستەقینەی خۆیان و هەر سێ زانیارییەکە دەنووسن.

ژ ناوی سیانی پیشە شوێنی ژیان

1- عەلی مەحمود محەمەد چالاکوان هەولێر
2- نیاز سعدالله عبدالله. ئەندازیار. هولندە
3- هەڵکەوت سۆران هاوڵاتی. ئەڵمانیا
4- ناسر تەها سولەیمان. تێکۆشەرو وەرزشکاری دێرین …. دانمارك
5- ئاری محسن تەها، ئەندازیاری تەلارسازی،. ئوسترالیا
6- کامە ران محمود محمد خانەنشین سلیمانی
7- نازم عوسمان رشید. چالاکوان ئیتاڵیا
8- ناجی عومەر ئیسماعیل. ئەڵمانیا
9- گەردە مامەحەمە/ چالاکوان ، هۆڵندا
10- توانا هەورامی. لاهای. هۆڵەندا
11- جەوهەر میراودەلی نووسەر و کۆمەڵناس ،نەمسا
12- هەرێم علی فەرمانبەر و چالاکی سیاسی دەربەندیخان
13- سەلاحەدین جومعە رۆستەم ،،،،، رۆژنامەنووس ، کەرکوك

14- کریم عبدللە کاسب بەریتانیا
15- ساماڵ سەلاحەدین ئبراهیم – مەدیاکار- بروکسل
16- فاتیح مستەفا چالاکوان هەولێر
17- نەریمان صابر – ڕۆژنامەنووس – سلێمانی
18- ڕێباز فاروق حسین / چالاکوان / هەولێر
19- کاوە نادر قادر نوسەر هەولێر
20- ئەیاد علی محمد چالاکوانی مەدەنی خانقین
21- بایەزید کەریم ئەحمد (چالاکوان) هەولێر
22- کەریم عباس -هەولێر – مامۆستا و چالاکوان
23- ڕمزیە محمد صالح پارێزەر هەولێر
24-گوڵێ سەلیم کەریم چالاکوان هەولێر
25- مەریوان سابیر شەریف (مەریوان زەندی)/ پێشمەرگەی دێرین و چالاکوان/ هەولێر
26- نەهرۆ جەلال چالاکوان هەولێر
27- رسوڵ علی عزیز…چالاکوان هەولێر
28- عەباس نادر قادر مامۆستا هەولێر
29- شوان بەرزنجی(چالاکوان)/ئۆسلۆ نەرویج
30- گۆران حیکمەت ڕەحیم . شرۆڤەکار و چاودێری سیاسی
31- شاخەوان قادر شۆرش، نووسەر، دانمارك
32- مەغدید باعلی (دکتر هۆشەنگ) – پ. م دێرین و چالاکوان-هەولیر
33- فازل عەباس رۆژنامەنوس چالاکوان هەولێر
34- سەلام محەمەد / چالاکوان دانمارك
35-رزگار عومەر خەلیل چالاکوان و پێشمەرگەی دێرین هەولێر
36- دەشتی بەرزەواری نووسەرو چالاکوان هەولێر
37- سارا رەزا علی/ئە ندامی تە ڤگەری ئازادی /سلیمانی
38- عەبدوڵڵا حەمەد، پێشمەرگەی دێرین و زیندانی سیاسی هەولێر
39- محمد رسول. زیندانی سیاسی و پێشمەرگەی دێرین..کرکوك
40- سامان خالۆ تەها پێشمەرگەی دێرین دانیمارك
41- سمیرە ئەحمد حەسن /چالاکوان/کەرکوك
42- هێرش عوسمان / پێشمەرگەی دێرین هەولێر
43- بە سام عمر عەبدووللە پۆڵیس هەلێر
44- پیر لوقمان/ پیری ئاینی زەردەشتیان بەریتانیا
45- فازل میرزا فقێ پیشە مامۆستا هەولێر
46- ئەنور حمەلاو حمەکریم /تاقانەی ئەنفال و چالاکەوان /کەلار
47- هیوا سورەمیری پشمەرکەی دیرین
48- حسن محمد شکور .کاسب کەرکوك

49- جەمال ئەحمەد سەعید(جەمالە شوشە) پێشمەرگەی دێرین ئەڵمانیا
50- هەژار معروف (ملازم هەژار) . کرێکار. دانیمارك
51- بەختیار عەزیز سەعید، میکانیك، ئەسینا
52- ئاریان ئەکرەم میدیاکار ستۆکهۆڵم
53- عبدالرزاق مەرزنگ ـ پارێزەر ـ ڕانیە
54- دیاکۆ کاوە نادر کاسب هەولێر
55- سامان محەمەد عەلی توێژەری دەروونی و مامۆستای فێرکاری نابینایان دەربەندیخان
56- کاوەس عەبدوڵا نادر کاسب هەولێر
57- هاوکار ئەحمەد شامی پێشمەرگەی دێرین،کاسب-سوید
58- مزەفەر فاتح شکور ئەندازیاری شارستانی کەرکوك
59- کەمال حوسێن عەلی خانەنشین پ.م دێرین ـ هەولێر
60- دڵزار زرار قادر / فەرمانبەر / هەولێر- کەسنەزان
61- سوعاد حەسەن ئەحمەد / خاتوونی ماڵ /هەولێر-کەسنەزان
62- ڕوگە دڵزار زرار / قوتابی / هەولێر کەسنەزان
63- ڕێگا دڵزار زرار/ دەرچوی زانکۆ/ هەولێر- کەسنەزان
64- نەوزاد محەمەد – رۆژنامە نووس هەولێر
65- یوسف رەشید (بێ قادر کەندەاوە) چالاکەوان هەولێر
66- ئازاد محمد أحمد(ڕێنێسانس)، نووسەرو شێوەکار کەرکوك
67- دڵشادسعید ڕزگاربوی ئەنفال کوردستان
68-زەیتە ئیسماعیل چالاکوان هەولێر
69- ئایار سلێمان حوسێن کاسبکار هەولێر کوردستان
70- عبدڕحمان حسێن احمد وەستا ڕحمان خەیات کاسب کار قەڵادزێ
71- یوسف جوهر مەلا (د یوسف جوهر حمد صالح) چالاکوانی سیاسی هەولێر
72- هێمن مەولود – نووسەر- سلێمانی
73- بەهزاد موحسین- چالاکی مەدەنی هەولێر
74-دلێر کەریم نووسەر ناحیەی رزگاری
75-سەربەست محەمەد ئیسماعیل چالاکوان هەولێر

فیلەسکۆی پرۆژەیەکی نوێی

گەلەری ئارامە لەگەڵ د. ئازاد حەمە

کۆرسی سێهەم:

١- هاوڕێ وەک ئەویتر
هاوڕێیەتی و بەختەوەریی

٢- خۆمان نابێت ڕادەستی پەیوەندییە ژەهراوییەکان بکەین

شوێن گەلەری ئارام: دوو کۆڵان خوار ئەمنەسوورەکە..
شەممە، ٧ی ئێوارە
٢٠٢٤\٩\١٤